

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

[Super Infortiato 2]

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 30. Juni 1493

De bonorum possessione furioso infanti muto surdo ceco competenti

[urn:nbn:de:bsz:31-319543](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-319543)

Sic fuisse. Tene menti perpetuo qd sufficit probare que fuisse furio-

oculos a capite euulsos ul' clausos z similia. Sz quid si habet oculos claros quo probabitur qd no uider. Rñ. z dico qd probabit ex actibus: qd dicit testis uidi qd ibat per loca ardua: ut p murum z similia. uel ibat cum duce semper. Et sic iste priuationes ex actibus colliguntur: ut. s. dixi. Sed licet fuerit ueruz hoc qd semel fuerit furdus uel furiosus z si. an sufficiat. Lerte no. naz non sequitur qd si heri fuerit surdus mutus uel cecus uel similia: qd hodie sit. nam potest esse qd propter aliquod accedes heri fuit cecus ul' mutus uel surdus z hodie non est. Videte. l. quida s. de condi. insti. uidetur dicere qd sufficit semel quem fuisse furiosum uel surdum uel mutuz: ut iudicetur in posterum furiosus uel similis. In contrarium factum ratio precedens: quia potuit hoc contingere propter aliquod accidens: ut l. nutu. in prin. s. de le. ij. Et hoc puto uerum. Non ob. preall. l. quidam: quia sufficiebat probare furorem tempore testamenti: quia illo tempore fuerunt uerba illa prolata: nimirum si ibi sufficit z merito sic iudicatur. sed in questione proposita non sufficit probare que fuisse semel mutum surdum uel cecum uel furiosum: quia debet probare aliquo certo tempore uel mensib' sic fuisse. ut. l. precia rerum. in fi. s. ad. l. fal. tuc enis presumitur qd modo sic esset nisi probetur contrarium: ut. l. i. s. de cu. furi.

De bonoru possessione stabulas. Rubri. Querit glo. quare ponitur prius hec rubrica de contra tab. sed in. C. ponitur prius rubrica de secundum tabul. quam de contra tabu. dic ut in glo.

Ad contra tabulas

Primo ponit mentes edicti pretoris de contra tab. Secundo exponit edictu secunda ibi hec autem clausula C'oppo. dicitur hic qd in bonorum possessione uocantur liberi naturales z adoptiui. Sed contra. j. e. l. non putauit. s. in adoptionem: ubi no uocantur adoptiui. Glo. sol. z bene: ut ibi dicit z hoc fm ista iura. sed hodie est contra: quia uocantur ad contra tab. bo. pos. liberi patris naturalis: sed non patris adoptiui fm distinctionez l. cum in adoptiuis. C. de ado. C'Secundo oppo. qd instituti uocantur ad contra tabu. ut. l. iij. s. si quis ex liber. j. e. Sol. ibi fuit commissum edictum per alium preteritum. C'Item oppo. C. de insti. z sub. l. si pater. Sol. hic fuit institutus pure uel sub conditione potestatiua. sed ibi secus. C'Item oppo. de. l. non putauit. s. non queuis. j. eo. Sol. ibi loquitur de non rite exheredato. sed hic fuit rite exheredatus. C'Item oppo. dicitur hic eo iure eoqz ordine zc. Contra immo isti uocantur de iure pretorio. z sic aliter qua de iure ciuili. Glo. sol. z bene. dicit enim qd intelligitur eo iure. i. ea. instantia uel equitate ita dicit glo. que incipit immo non. C'Item oppo. dicitur hic eoqz ordine zc. Contra. j. e. l. iij. s. i. Sol. ut ibi dicemus. C'Quero vtrum natu ralis tantum admittatur ad contra tab. Glo. ij. hic notabiliter dicit qd non. quod tene menti. id

De bo. pos. contra tab. Rubrica. In i tabu las. q ro vtrum. An filius naturalis admittatur contra testam. tum patris. z est singu.

glo. fm bal. in. l. i. C. quo. bo. z in. l. fi. C. de natu. libe. p bal. in. l. fi. C. vn. de legit. in. iij. col. C'Quero quid. Quid in patre naturali an succedat filio: adde bar. l. l. fi. C. de bis q. ut idi. z bal. i. au. l. z. C. d. natu. lib. d. C'Quod hebat. Et ar. huius. s. uolentis qd depositatus heaf p mortuo. ide e i exheredato. p hoc bal. in. l. do. in fi. de iure do. decidit not. qd.

intellige hic de filio naturali z legitimo. naz naturalis tantuz: lz qua doqz admittatur sz fm uoluntatem: tamen s' uoluntate nunq' admittitur. z hoc s' testm paternu. sed contra testm m'nuuz bene admittitur: ut insti. de suc. co. s. quod uul go. Quero quid' econtra in patre an habeat contra tabu. filij naturalis tantum. Hoc. ut. l. iij. di cut qd eo modo quo filius naturalis succedit patri naturali: eo modo pater succedit filio naturali. ita no. l. iij. in summa de na. libe. z in summa de suis z legi.

Hec autem clausula

Incipit exponere edictum. C'Oppo. qd posthumi nati rumpant ipso iure: ut. l. posthumorum. de iniust. testa. z. l. posthumi. de libe. z posthu. So. possunt venire per contra tabu. similitur lz de iure ciuili possunt dicere nullum testamentu. z ratio est ut no. C. e. l. ij.

Si ex tribus. C'Facit partes ille qui speratur admitti ad partem. hoc dicit.

Et sui. C'Op. ad s. sed z adoptiui. C'patione non hz contra ta. quia desist esse ex liber. ut hic. secus si non esset emancipatus: ut ibi. Sz quid si non esset adoptiuus. Respon. forte tuc admitteretur: ut. j. proxi. s.

Quod habebat

capax sic mortuus non obstat sequentibus in gradu. h. d. not. s. Nota tex. ibi de portatis zc. C'Opp. z uidef qd ille qui no est capax noceat sequentib': ut. s. e. l. i. ex tribus. So. ibi loquitur in eo qui lz no sit capax tñ sperat esse propter spe postumini. hic uero loquitur de eo in quo nulla spes est. C' Sed contra hoc op. none hic pot ee spes qd in integrum restitua' p principē: ergo dz nocet. sed ista spes qd habet de iure spali non dz attendi: ut. l. iij. p' prin. j. de fideico. lib. z. ibi no. tex. sed spes eius est de iure comuni sic. uel dic restitutio fit a solo principe uel senatu. ut. l. i. s. de q. s. de postu. id tanq' multu difficile seu qsi impossibile no debet attendi. ut. l. apud iul. s. fi. s. de le. i. z ibi no. Vel tertio restitutio in integrum no trahit retro. postuminiu no retrahit. id vnu attendif. aliud non: ut no. in. l. gallus. s. z quid si tñ in fin. glo. de lib. z posthu. C'Op. dñ hic qd isti hntur tanq' mortui. Contra imo more ciuili no equi para' naturali. ut. l. ex ea parte. s. insula. de ver. ob. z. l. cu pf. s. hereditate. s. de leg. ij. So. ut i qlibet earu no. z p Dy. in. l. si cu dotē. s. so. ma. z p Lp. C. de epi. z de. l. deo nobis. z quod ple ne dixi. s. de lib. z posthu. l. gallus. s. z qd si tñ C'Extra gl. p declaratiōe pono duo statuta qd consueuerunt esse cōiter p italiā. vnu est qd filia femina no succedat ext. trib' filijs masculis ex eo de pfe. aliud statutū ē qd soror no succedat fratri ext. tribus alijs fratrib' ex eodē pfe. C'Quero quid' si extat aliquis frater uel filius qui oino est non capax: an impediatur ipsa filia uel sororez succedere. Hic uidetur tex. qd no: ut. j. de bo. li. l. si necē. s. si deportatus cu similib'. z hoc puto uerū: lz in s'riū faciat. C. de na. li. au. l. z. s. sol uā infra pxi. q. z p hoc iā de facto psult' rudi qd si superest fili' qd sit de ordine fratru minoz filia

Quero quid' econtra in patre naturali an succedat filio: adde bar. l. l. fi. C. de bis q. ut idi. z bal. i. au. l. z. C. d. natu. lib. d. C'Quod hebat. Et ar. huius. s. uolentis qd depositatus heaf p mortuo. ide e i exheredato. p hoc bal. in. l. do. in fi. de iure do. decidit not. qd. e C'Quero qd oino incapax betur p mortuo. z sic an excludat filiaz qd phibita ē succedere ex rātib' masculis habet per huius. z bal. in. au. nouissima. C. de mos. te. z aliq' p imol. i. l. pia ne. s. si uuo b'. de le. i. z no. etiā bal. in repe. l. pater filiu. i. fi. z imol. in. d. l. plane. s. si junctin. z oēs tenent. qd bar. h. be ne facit qd no. bar. in. l. i. s. z si sit p illu tex. j. ad tertul. z bar. in. l. filius. s. cuz go. de le. i. i. fi. z idē tenz expse bal. in. au. igressi. ad fi. de sacrosā. eccl. z id dicit bal. in. l. i. s. g. s. tali. de secu. nup. qd si primogenit' ex consuetudine succedat: z ipe ē in habilis uel renūciauit admittit sedo genit' z h. add bal. in. l. maximu in. vi. col. de libe. prete. Sed qd si cēt frater clericus vtrū repel. lat forozē stā te. d. statuto bal. qd sic. in l. cūctos populos. C. de sū. tri. z add qd bal. i. pñ. incip. in xpi noie statuto cauef qd si lic teneat s. uare testm patris uiuētib' masculis zc. qd statuto stāte script' ē mascul' be res uniuersalis stātib' qnqz filiaz dubitat an dicte filie fa ciēt dicto filio pte i legi ma z dicit qd si filie hnt aliqd quod